YVTA
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma

Päiväkoti Satusiipi

Päivitetty 17.8.2026

MIKSI YVTA SUUNNITELMA?

- Oulun kaupunki määrittää esiopetussuunnitelmassaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon olennaiseksi osaksi esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria. Meillä tämä ajatus halutaan laajentaa koko varhaiskasvatuksen toiminnan kattavaksi.
- Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa määrittää myös lait.
- Suunnitelma on tarkoitettu arjen työkaluksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle.
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan esiopetus- ja varhaiskasvatusyksikömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita ja toimenpiteitä lukuvuodelle 2026-2027
- Suunnitelma on ollut käytössä jo usean toimikauden ja pyrkimyksenä on ollut saada sitä näkyvämmäksi arjessa. YVTA-vastaava päivittää ja arvioi suunnitelmaa vuosittain yhdessä henkilöstön kanssa ja yhdessä sovittujen linjojen mukaisesti.
- Suunnitelma päivitetään syksyisin elo-syyskuussa ja arvioidaan keväisin huhti-toukokuussa.
- Suunnitelma, sen tavoitteet ja kehittyminen tuodaan esille säännöllisesti talon palavereissa ja niiden toteutumisesta vastaa koko henkilöstö.

Vakiintuneet käytänteet toiminnassa

- Lapsilähtöisyys vahva osa toimintakulttuuriamme
- Seksuaali-
  ja turvakasvatus hyvällä mallilla. Päiväkodistamme löytyy erilaista materiaaleja, keskustelemme lasten kanssa avoimesti kehonosista niiden oikeilla nimillä, aikuinen on sensitiivinen ja kunnioittaa lapsen toivetta esimerkiksi silittäminen päivälevolla.
- Arjessa keskustellaan tasa-arvoisesti ja syrjimättä. Omalla kielenkäytöllä ja toiminnalla aikuinen mallintaa lapselle.
- Huomioidaan myös henkilökunnan mielenkiinnon kohteet. Saa toteuttaa omia taitoja/vahvuuksia tai annetaan mahdollisuus kehittyä.
- Henkilökunta puuttuu lasten syrjivään keskusteluun ja ohjaa sallivampaan suuntaan.
- Aikuiset havainnoivat ja arvioivat ja muokkaavat toimintaympäristöä yhdessä lasten kanssa.
- Aikuinen huomioi tasapuolisesti lapset, lohduttaa heitä ja kiinnittää huomiota äänensävyyn ja äänenkäyttöön.
- Nähdään tärkeänä henkilökunnan merkitys turvallisuuden tunteen luomisessa lapsille.
- Kunnioitetaan perheitä ja heidän toiveitaan, miten haluavat lastaan kohdeltavan esimerkiksi asiakaskyselyt ja perustietolomake. Huomioidaan perheet ja molemmat huoltajat tasapuolisesti.

Yksikön aiemmat kehittämiskohteet ja niiden toteutuminen

1. Lasten mielipiteiden huomioiminen toiminnan ja tilojen suunnittelussa
   - Oppimisympäristöjen muokkaaminen edelleen jatkuva kehittämiskohde.
2. Pienten piha-alueen kehittäminen
   - Pihapedagogiikkaa on kehitetty kausien aikana niin pienten, kuin koko pihan osalta. Pihalle on mm. Lisätty kuvatukia, leikkialueita ja värejä.
   - Pienten piha-alueelle lisätty autonrenkaita ja niihin suunniteltu toimintaa. Pienten piha saanut piknikpöydän ja multaisaa-aluetta on tasoitettu. Toiveita vielä kiinteistä rakennelmista kuten jumppakuvista ja musiikkiseinästä.
   - Pihan turvallisuutta on parannettu turvasoran möyhimisellä sekä lisäämisellä. Lisäksi pihasäännöt päivitetään vuosittain.
3. Yhteisöllisyyden ja tasa-arvon vahvistaminen lapsiryhmissä
   - Miten näkynyt ryhmissä? Leikkiparien arvonta. Tuetaan, ettei kukaan jää yksin ja että kaverisuhteita muodostuu monipuolisesti.
   - Leikkitaulun kautta uusissa ryhmissä leikkimisen harjoittelu. Aikuinen laittaa uusia leikkikavereita ja -leikkejä. Ollaan äänestetty, mitä lapset haluavat yhdessä tehdä. Musiikkileikkien kautta harjoiteltu yhteisöllisyyttä.
4. Vasupelin kaltaisen toiminnan lisääminen
   - Kaudella 25-26 järjestettiin lapsilta palautteen keräämistä perjantain piireillä. Palautteissa oli tarkoitus selvittää lasten mietteittä kuluneesta viikosta. Palautteet käsiteltiin seuraavassa maantaipalaverissa henkilöstön kesken.
   - Huomioksi nousi, että lapsen yksilöllisen palautteen vastaanottaminen tapahtuu usein arjen pienissä hetkissä.
5. Lastenkokusten kehittäminen
   - Lastenkokouksia on kehitetty kuukausittain edeltävän kauden aikana
   - Järjestävällä ryhmällä on ollut mahdollisuus toteuttaa kokous halauamallaan tavalla ja olemme kokeilleet muun muassa toiminnallista lastenkokousta, lastenkokouksia ikäryhmittäin sekä pienryhmissä.
   - Tämä kehittämiskohde on edelleen jatkuva.

Huomioita nykytilasta

- Toimivia käytänteitä jo paljon ja pidetään huoli näiden perehdyttämisestä aina uusille työntekijöille.
- Lasten vastaanottaminen ja aamun vuorovaikutus: Vastaanotetaanko kaikki perheet ja lapset tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti?
- Oppimisympäristöt ja niiden muokkaaminen:
  - Tilojen turvallisuus ja mielekkyys myös lasten näkökulmasta.
  - Tasa-arvokävely pienryhmissä.
  - Näkyyko tiloissa ja materiaaleissa monimuotoisuus?
- Lastenkokousten kehittämisen jatkaminen:
  - Lasten yksilölliset äänet kuuluviin.

Kehittämiskohteet kaudelle 26-27

Lastenkokousten kehittäminen

Oppimisympäristöjen kehittäminen, havainnointi ja muokkaaminen

Vuorovaikutuksen tasa-arvioisuus ja yhdenvertaisuus

Toimenpiteet kehittämiskohteille

- Lastenkokousten kehittäminen:
  - Jatketaan viimekaudella alkanutta toimintatapaa, jossa kokouksesta vastaava ryhmä suunnittelee ja toteuttaa kokouksen
  - Panostetaan kokousten suunnitteluun ja lasten yksilöllisten mielipiteiden kuunteluun
  - Kokeillaan eri tyylejä järjestää kokous ja havainnoidaan miten ne toimivat ja miten lasten osallisuus näkyy niissä.
- Oppimisympäristöjen muokkaaminen:
  - Havainnoidaan oppimisympäristöjä ja niiden toimivuutta
  - Jokainen ryhmä toteuttaa tasa-arvokävelyn, jonka tarkoituksena selvittää lasten kokemuksia ja näkemyksiä tiloista.
  - Muokataan tiloja toiminnan ja lasten tarpeiden mukaan.
  - Mahdollistetaan riittävät jakotilat ja selkeät tilat leikeillä ja eri toimille. Kuvatuki tärkeää.
- Vuorovaikutus:
  - Viikolla 33 havainnoidaan aamun vuorovaikutustilanteita, sitä miten lapset ja perheet otetaan vastaan. Havainnoinnista nousevia asioita käsitellään talon palavereissa.

Toimenpiteiden aikataulut ja vastuut

Toimenpide	Aikataulu	Vastuu
Aamuvuorovaikutusten ja lasten vastaanoton seuranta ja havainnointi	Viikolla 33	Siipien määrätyt henkilöt keräävät havainnot ja jakavat koko henkilöstölle
Tasa-arvokävely (osana oppimisympäristöjen kehittämistä)	Viikolla 35	YVTA vastaava jakanut ohjeistuksen kaikkiin ryhmiin viikolla 33. Jokaisen ryhmän aikuiset järjestävät ja toteuttavat ryhmissä ohjeen mukaan.
Lastenkokousten kehittäminen	Kuukausittain koko kauden ajan	Kehittämisideoita pohditaan koko henkilöstön voimin ja kokouksen järjestämisestä vastaa aina yksi tiimi
Oppimisympäristöjen kehittäminen	Koko kauden ajan	Koko henkilöstö

Suunnitelman ja kehittämiskohteiden arviointi

- Suunnitelma arvioidaan ja arviointi kirjataan keväällä 2027. Arviointiin osallistuu koko työyhteisö ja arvioinnin kirjaa YVTA-vastaava.
- Arvioinnissa tarkastellaan, onko tavoitteisiin päästy, tarviiko niitä muokata ja jatkuuko osa tavoitteista uudelle toimikaudelle.
- Suunnitelmaa voidaan myös muokata tarpeen mukaan kesken toimikauden.
- Kehittämiskohteet ovat mukana päiväkodin arjessa ja niiden toteutumista arvioidaan talon palavereissa henkilöstön ja YVTA-vastaavan toimesta säännöllisesti.

Materiaaleja ja linkkejä

- https://rauhankasvatus.fi/wp-content/uploads/2021/08/Tasa_arvokompassi-lukio.pdf
- https://maailmankoulu.fi/kuvakirjoja-ja-kirjavinkkeja-varhaiskasvatukseen-ja-1-2-luokkalaisille/
- https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnasta-vapaa-koulu
- http://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi
- https://tasa-arvokasvatuksessa.fi/
- https://monimuotoisetperheet.fi/ammattilaisille/opas-varhaiskasvattajille/?fbclid=IwAR1fijOipStanyPO8CAgf_2PVJnRwzXjSTDTsutT1hAfBHLmm96ZuSjX-xI
- https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-tueksi/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa